

Poslední šermíř – příběh Jošia Sugina **(část 3/4)**

Napsal Cukasa Macuzaki
Aikido journal 110, zima 1997

Překlad Vanda Navrátilová, 2001
Vychází na www.sspa.sk
Část 3. ze 4

Druhá světová válka a poválečné období

Od roku 1937 byl Sugino strašně zaměstnaný. Měl pozici učitele budó na Pedagogické Univerzitě v Čibě a vyučoval Katori Šinto-rju na různých místech v prefektuře, tak jako na Základní škole Fudži v Asakuse. Také vyučoval nagigata (halapartna) na Dívčí škole v Jokohamě a džudó na střední škole Kedžo. V roce 1941 se podílel na díle nazvaném „Tenšin Šoden Katori Šinto-Rjudo Hanši“ spolu s dalším studentem Šinou, což bylo další ukázkou jeho již velmi známého postavení ve světě japonského budó. V prosinci toho roku sledoval propuknutí války v Pacifiku. Počet učiči cvičících v jeho dodžó se začal zmenšovat, jak byli vysíláni, aby se zapojili do bojů. Neklidná doba začala zasahovat i malé dodžó Sugina. Jako většina mužů jeho věku byl i Sugino způsobilý branné povinnosti, ale navzdory skvělým výsledkům jeho přijímacích zkoušek, nebyl nikdy k aktivní službě povolán. Místo toho byl jmenován, alespoň oficiálně, „vojákem pomocných transportů“ což bylo místo zaopatření a transportu zbraní, pomocného materiálu a jídla na frontu. Tehdy se vyjadřovalo k pomocným vojákům málo respektu ve srovnání s těmi, kteří sloužili v normální armádě a byli často znevažováni komentáři jako například: „Nazvat je vojáky je jako byste říkali motýlům a vážkám ptáci.“ (Existuje mimochodem příběh o mladém Uešibovi, kterému mu bylo po té, co nebyl přijat na vojnu, protože neudělal přijímací zkoušky, nabídnuto místo vojáka pomocných sborů, což pobouřeně odmítl slovy: „Žádáte MĚ, abych se přidal jako voják pomocných sborů?!“) Sugino melancholicky přičítá své vyhnutí se aktivní službě absolutně němému štěstí. „Prošel jsem vstupními zkouškami bez ztráty bodu, ale naštěstí nebylo mé číslo v loterii nikdy taženo.“ Jakékoli postranní důvody jeho zproštění se již nikdy nedozvíme, ale každopádně říká, že je šťasten, že prošel válkou bez toho, aby musel někoho zabít.

Válka se zhoršila, jak se její směr obrátil proti Japonsku. Okna v Sugino domě a dodžó byla zevnitř pokryta papírem na zatemnění v naději, že se jim tak vyhne zničení nočními bombovými nálety Spojenců. Na konci to bylo zcela bez významu, protože město Kawasaki se stalo mořem plamenů, ve chvíli, kdy americké bombardéry pokračovaly ve svém přepadení ostrova. Jak se požár blížil k jeho domu, vyběhl Sugino ven a držel na hrudi velký balík jari (oštěpy) a nagigata, které byl rozhodnutý zachránit. Vzal svou rodinu na venkov ve Fukušimě, kde měli zůstat u jednoho jeho studenta, který je vybídl, aby se u něho schovali. „Vlaky byly přecpány nad kapacitu lidmi, kteří utíkali z města.“, vzpomíná. „Na celé cestě do Fukušimy se na nás lidé mračili a zle dívali, když jsem se snažil namačkat do vagónu s tak neobratným balíkem dlouhých zbraní.“

Jakmile byli v Fukušimě, Sugino trávil většinu času tréninkem, nebo péčí o zraněné a postupně se jeho rodina usazovala. Ve skutečnosti začali zjišťovat, že Fukušima je velice sympatická a rozvažovali se, zda tam nezůstanou. Pak přišel konec války. Sugino byl v Anahaře u horkých pramenů, když slyšel vysílání císaře, který ohlašoval bezpodmínečnou kapitulaci Japonska. Vzpomíná, že se cítil zcela ohromen, bez vůle a energie, jako by bylo všechno co znal, náhle zrušeno. Ovšem pochopil, že bude nejlepší vrátit se do Kawasaki a obnovit tam jejich pobyt. Když se měli stěhovat zpět, zrovna ošetřoval staršího pacienta se zlomenou rukou, a proto poslal rodinu napřed a zůstal v Fukušimě, dokud se muž neuzdravil. Naštěstí mohl jistý člověk pomoci jeho rodině v hledání nového místa k bydlení a v novém začátku. Stále se většina lidí z kraje ještě nevrátila z války a na čas ještě nebylo ani pomyšlení na obnovení tréninku v Suginově dodžó, jak tomu bylo předtím.

Čas ubíhal a nakonec se bývalí vojáci začali vracet do vlasti. Mnoha lidem, vojákům i civilním občanům, zbyla zranění a Suginova klinika měla více práce než kdy dříve. Okupační síly hleděly na bojová umění jako na ohrožení a uvalily na ně bezpodmínečný zákaz. Sugino poctivě odevzdal úřadům dva meče (které nikdy nebyly vráceny, jak říká), ale samozřejmě že nebyl způsob jak by se sám „zakázal“ od tréninku. Pokryl okna neprůhledným papírem a pokračoval v tajnosti ve cvičení. Slabý zvuk mečů znějící z jeho nového dodžó vedle nádraží v Kawasaki se stal poselstvím jeho pozoruhodných aktivit v letech, které následovaly.

Po válce trpěla Suginova rodina nedostatkem jídla a bojovala proti dalším problémům, které činili z každého dne utrpení. Inlace způsobila obrovský propad měny. Jelikož vláda nebyla schopná vymyslet nějakou účinnou pomoc, museli si občané najít vlastní cesty, jak uživit své rodiny.

Ačkoli Sugino stále provozoval svou kliniku spravování kostí, rodina stále strádala. Aby byla domácnost více soběstačná, založili si zeleninovou zahradu na pozemku jedné rodiny, ale i tak byli závislí na rýži z černého trhu. Suginovy děti si na toto období velice jasně pamatují, zejména na způsob, jakým se jejich otec staral o svého otce. Každý den přinesl starému muži trochu bílé rýže a sake, i kdyby to znamenalo, že na něho nezbude nic.

Postupně začalo Japonsko s úkolem obrovské rekonstrukce. Byl odvolán zákaz cvičení bojových umění, což dovolilo Suginovi zase svobodně cvičit s mečem. Cítil úsvit nového věku, ale hluboce truchlil za své bývalé studenty, kteří zemřeli ve válce. Nové dodžó bylo dokončeno v roce 1950 a jakmile se Sugino domluvil s některými svými studenty o převzetí kliniky, mohl se zase zcela věnovat jenom budó. Jeho přátelé říkají, že se stal více klidnějším (možná ho zklidnily útrapy války a poválečných let), ale jeho zápal pro bojová umění se nezměnil a trénink byl obtížný jako dříve. Noví studenti museli nejdříve sami provést stovky základních seků mečem, a když jejich drobný učitel vstoupil do dodžó, mohli se těšit na nekompromisní příkazy. Ti, kteří nesplnili mistrovy přísné normy (a on nikdy nepřehlédl ani nejmenší chybu), byli káráni: „Udělej to znovu! Ne! To je stále špatně! Znovu!“, dokud nakonec neuspějí.

Sumie Ašibaši, Suginova vzdálená příbuzná a jedna z mála žen v dodžó vzpomíná na okamžik, kdy se ukryla na toaletě a plakala.

Již na začátku padesátých let byl Sugino plně zaměstnán výukou v dalších školách, mimo jeho vlastního dodžó. Jednoho dne mu přišla zpráva ze Společnosti na podporu klasických bojových umění, že filmový režisér Akiro Kurosawa bude natáčet nové drama o samurajích a doufá, že mu Sugino pomůže v přípravě herců. Ten film se měl jmenovat Sedm samurajů.

Nebylo to poprvé, co byl Sugino požádán pracovat pro film. V roce 1937 dával informace o kopii pro film Ogai Moriho, Rodina Abe, ve kterém vystupovali slavní herci kabuki. Poté se ještě podílel na množství divadelních vystoupení, ve kterých ukazoval hercům skutečné techniky bojových umění. Kurosawa měl v té době za sebou již celou řadu slavných filmů, jako byly „Opilý anděl“, „Rašomon“ a „Žit“. Jeho nynější projekt mělo být samurajské drama, ve kterém chtěl zaměnit často používanou strnulou choreografii bojových scén za něco bližšího skutečné realitě. Proto se obrátil na ministerstvo školství s žádostí o pomoc při nalezení vhodného instruktora. Ministerstvo předalo jeho žádost Společnosti za podporu tradičních japonských bojových umění, která navrhla pro Katori Šinto rju Jošio Sugina a Junzo Sasamoriho pro Ono-ha Itto rju.

Sugino a Sasamori se s Kurosawou střetli v květnu 1963 na shromáždění konaném v luxusním restaurantu v Šibuja, kde se uskutečnilo představení mnoha herců, kteří měli hrát samuraje. Jeden po druhém se představovali: „Takaši Šimura, k Vaším službám... Jmenuji se Toširo Mifune... Minoru Čiaki... Jsem pouze herec, mějte prosím, na to ohled... Seidži Mijaguči... Jošio Inaba... Daisuke Kato... Isao Imura...“

Když bylo představení u konce, Kurosawa předložil svojí vizi filmu: „Zápletka je jednoduchá. Obyvatelé malé zemědělské vesnice si najmou sedm samurajů, aby je ochránili před nájezdními bandity. Ale chtěl bych ten film udělat zajímavý v nových směrech, z nichž jeden bude v napínavých a více realistických bojových scénách. Proto jsem požádal o spolupráci tyto dva slavné mistry, kteří nám pomůžou dosáhnout autenticity.“ Pak se otočil k Suginovi a Sasamori s tváří zářící nadšením a všichni začali čilou debatu o filmu a budó.

Přípravy na natáčení začali již druhý den. Herci si zkoušeli kostýmy a ostatní personál byl zaměstnán dalšími přípravami. Sasamori přišel na konci jednoho dne a tvářil se zachmuřeně: „Ministerstvo školství mě právě požádalo, abych šel učit do Evropy. Ještě nevím, jak dlouho

budu pryč, ale pochybuju, že budu moci dále spolupracovat na filmu.“ Řekl ale Kurosawovi: „Ačkoli musím odejít, nemusíte se ničeho obávat, protože Sugino Sensei může vyučovat vše od kopí po iai a ještě i aikidó. Nechávám Vás tu v dobrých rukou.“

Když přišel čas na pamětní fotografie herců a lidí okolo, Sasamori odmítl účast, s odůvodněním, že už nebyl součástí produkce. Sugino a ostatní byli dojati jeho smyslem pro čest a osobní poctivost. Kurosawa, ačkoli byl nepochybně zklamán, si vzal jeho slova k srdci a nepožadoval žádnou náhradu. Sugino se tak stal jediným instruktorem bojových umění při formování jednoho z nejdůležitějších filmů Kurosawy, jako režiséra.

Již od počátku bylo natáčení plné potíží. Neočekávaně dlouho se hledalo vhodné místo. Koně stále odmítali jednat podle pokynů jezdců. Špatné počasí začalo kazit většinu natáčecího plánu. Nálada byla u bodu mrazu. Sugino ale zůstal trpělivý a plně soustředil svou pozornost k výuce obsazení, ve které začal s jednoduchými pohyby meče se základy Katori šinto rju, bezvadným postojem a správným držením zbraní.

Kurosawa požádal Sugina, aby učil herce technikám tak, aby byli z pohledu bojových umění co nejvíce autentické. Dříve byla tato choreografie boje z velké míry ovlivněna ozdobným stylem divadel kabuki, ale v Sedmi samurajích chtěl Kurosawa vznést otázku: „Jak by měl boj s mečem ve filmu vlastně vypadat?“

Začal se zabývat touto otázkou již v jednom ze svých předchozích filmů, Rašomon, zejména v nelitostném střetu mezi banditou, kterého hrál Toširo Mifune a cestovatelem, kterého hrál Masajuki Mori. Tato scéna ukazovala části těch nejhorších bojů, jaké se kdy v tomto žánru objevily, protože Kurosawa hledal nový filmový jazyk, což zahrnovalo bojovníky. Byla to na tu dobu neobvyklá věc, která ale vyvolala nadšení kritiků a publika po celém světě, jako první skutečně vypadající šermířská bitva, co se kdy objevila z japonské kinematografie.

I Sugino měl veliký zájem na vytvoření co největší důvěryhodnosti. Za pomoci svého studenta Sumie Išibašihho předváděl meč a iai Katori šinto rju způsobem, který dal Kurosawovi a celému hereckému osazení silný dojem o čem by vlastně budžucu mělo být. Kurosawu zejména upoutalo Suginovo pevné, dobře vyvážené držení těla, a proto nabídl ostatním hercům, aby co nejvěrněji napodobili jeho způsob chůze, způsob, jak si klekal a další jeho každodenní zvyky, které by mohli zaznamenat. Kurosawa si všiml, že byl veliký rozdíl ve stabilitě obyčejných lidí a samurajů, kteří celý život nosili u svých pasů těžké meče.

Sedm samurajů porušilo tradici v mnoha ohledech. Obvykle učili odborníci (zvaní tateši) každého herce pohybům, které byly zinscenované pro jejich bojové role. Avšak při natáčení Sedmi samurajů byli posláni vyučovat statisty, kteří vystupovali během rozsáhlých bojových scén. Sugino vyučoval hlavní postavy, které bojovaly v popředí. Kurosawa nastínil svoji představu scény a Sugino pak navrhnul choreografii boje a ukázal klíčové body. Někdy Kurosawa souhlasil a řekl: „To je skvělé, udělejme to takhle.“ Ale jindy byl nespokojený: „Nemá to tu správnou štávu, jakou si představuji. Co kdybychom to udělali takhle?“ Na to mohl Sugino odpovědět: „Ne, do nejde, protože žádný šermíř by nebyl takový blázen, aby náhle zvednul meč takhle vysoko a nechal zcela odkryté břicho! Aby se ubránil, mohl pohnout mečem pouze takto.“ Na což Kurosawa odpovídal: „Aha, chápu, co tím myslíte.“

V jedné důležité scéně chtěl Kurosawa zabrat zblízka Mifuneho uprostřed válečné vřavy. Sugino vymyslel techniku, ve které by Mifune napřáhnul meč, aby mohl seknout na oponentův krk, ale Kurosawa to odmítl kvůli tomu, že by ramena druhého herce zakryla Mifuneho tvář. Pak navrhnul jiný pohyb, který Sugino odmítl kvůli tomu, že by nesouhlasil s principy budžucu. A tak to pokračovalo, ti dva spojili své úsilí a dovednost ve vytvoření válečných scén Sedmi samurajů, každý z nich projevoval hluboké porozumění pro umění toho druhého. Kurosawa se zajímal o vytvoření scén, které by byly efektivní z filmařského hlediska. Sugino chtěl, aby herci předváděli techniky v souladu s principy bojových umění.

Tyto dva odlišné přístupy často zapříčinily nesoulad, ale ti dva sdíleli tvůrčí představu a jejich snaha po autentičnosti odrážela přísná měřítka, které měli na obsazení.

Bylo to poprvé, co se Sugino podílel na tak velkém projektu a někdy se cítil při střetu s metodami filmového průmyslu zcela zmatený. Například byl překvapen, jak přirozeně herci sekali meči, dokud podrobnější průzkum nezjistil, že jsou dřevěné pokryté postříbřeným papírem, což bylo pro rekvizity mečů tehdy typické. Sumie Ašibaši si vzpomíná na dřevěno-papírové ostří: „Největším problémem bylo, že byly příliš lehké, a proto se s nimi dalo těžko sekat přesvědčivě.“ Jelikož byly vyrobeny proto, aby ochránily herce před zraněním, dodávaly tyto meče tak nepřesvědčivý dojem, že i ti nejtalentovanější herci měli problém hrát tak, aby splnili požadavky Kurosawy nebo Sugina. Když Sugino požádal herce Bokuzen Hidariho, aby napřáhnul meč „způsobem, který skutečně vypadá, jako by měl seknout“, otrávený herec rozesmál veškeré osazenstvo tím, že vyhrknul: „No tak, jak můžu seknout tímhle mizerným mečem?“ Pouze herci v hlavních rolích měli ocelové čepele.

Ačkoli Sugino neoblomně trval na tom, aby herci předváděli autentické techniky, občas se smířil s tím, že choreografie se bude lišit od skutečného boje. Kurosawa občas kritizoval techniky, které Sugino navrhnul: „To není dostatečně zajímavé,“ říkal. „Potřebujeme něco, co vyrazí publiku dech, ohromí ho.“ Sugino se velice snažil, aby splnil jeho představy v přijatelném rozsahu a nakonec přišel s choreografií, která pasovala. Dával si pozor, aby nepřekážel celkové účinnosti filmu.

S postupem filmu začal Sugino oceňovat obrovský elán a perfekcionismus Kurosawy. Režisér si dával velký pozor v otázce peněz a času na projekt a vyžadoval nejvyšší možné úsilí každého člena obsazení. Trval na tom, aby se i jediná scéna zkoušela třeba 30 minut, dokud to nebylo přesně tak, jak chtěl. To vyvolávalo zajímavý efekt, při kterém se unavení, zhnusení a čím dál víc apatičtí herci vrhli do díla, jako vlny uhánějící proti skalám, když se Kurosawa usmál a řekl: „To je ono!“ A tak se natáčení plazilo kupředu s postupně dokončovanými scénami.

A i když byl režisér spokojen, Sugino občas vyběhl na scénu s svým dunivým hlasem zastavil natáčení: „Ne, ne, ne! Ne takhle! Sekni, sekni! Žádný šermíř by nikdy nestál takhle, s prsty obrácenými dovnitř! Musíte udržovat napětí v nohou větším pokrčováním kolen směrem ven.“ Pak sám srovnal postoj nešťastného herce a předvedl správný způsob. Nutil každého, aby si zasloužil jeho souhlas. Byl tak přísný, že herec Daisuke Kato vzpomíná: „Bylo to, jako byste byli znova v armádě.“

Natáčení začalo v květnu a bylo původně naplánováno asi na tři měsíce. Ale přišlo a odešlo léto a na podzim se dokončila necelá třetina požadované metráže. Štáb začal vtípkovat, že by se filmu mělo začít říkat „Sedm let samurajů“. Jednoho dne Kurosawa onemocněl a musel být hospitalizován, a tak zavalil produkci vlnou úkolů, které musely být splněny. Objevily se i pochybnosti, zda bude film vůbec dokončen. Náklady vyletěly daleko nad předpokládaný rozpočet 70 milionů jenů.

Sugino zůstával klidný, trávil čas v terénu, kde se seznamoval s filmovým štábem a často s nimi i bydlel. Zatímco vedl většinu své výuky v terénu, pro herce nebylo neznámé ani jeho dodžó. Při jedné příležitosti ho navštívil Seidži Mijaguči, který zpočátku odmítal svou účast ve filmu z důvodu, že se necítil dostatečně způsobilý hrát roli silného a oddaného samuraje. Ale Kurosawa ho nakonec přemluvil, když mu řekl, že není třeba dělat si starosti, protože dobrá kamera může zesílit jeho podobu.

Mijaguči přišel za Suginem, aby se ho zeptal na radu ve scéně, kde jeho postava Kjuzo, jedna z nejnámějších v tomto filmu, poprvé objeví. V této scéně je Kjuzo donucen se utkat s pyšným místním tvrdohlavcem a nakonec ho porazit. Mijaguči měl přesvědčit publikum o Kjuzově dokonalém ovládnutí meče a jeho ctnosti samuraje. Kjuzo použil zvláštní techniku, která využívá postoje zvaného wakigamae, kvůli kterému Mijaguči poprosil Sugina, aby ho učil.

„Nikdy v životě jsem nedělal kendó ani něco podobného,“ říkal. „Nevím, co mám dělat.“

„Nedělejte si s tím starosti,“ odpověděl Sugino. „Vlastně je lepší, že nemáte žádné zkušenosti. Herci, kteří již něco dělali, je daleko těžší učit, protože mají špatné zvyky. Takže se podívejme, co máte dělat.“

Mijaguči zaujal postol a nerozhodně se zeptal: „Něco jako tohle?“

„Ano, není to zas tak špatné,“ dodával mu Sugino odvalu. „Zkuste nechat ostří klesnout trochu níž...jo, jo, přesně! Ostří musí být zcela ukryto před oponentem před vámi tak, aby nemohl snadno uhodnout jeho délku, která ho činí více hroživým. Takhle, vidíte, co tím myslím?“

Mijaguči pozorně naslouchal Suginovým radám a brzy si vedl dobře, navzdory nedostatku zkušenostem. Dva dny trénoval co se naučil a s trochou další pomoci během natáčení se ta scéna stala jednou z nejslavnějších v Sedmi samurajích a v tomto žánru.

Sugino učil s velkým nadšením, dychtivě podával detailní instrukce o užití rukou, o správné práci nohou a správném postoji, neustále odhodlaný, aby jeho herci-studenti rozuměli budó více hlouběji. Někdy byli herci a štáb, pracující na jiných scénách svoláni Suginovým silným hlasem. Chápali přítomnost jedince, jako byl Sugino, který byl ztělesněním starodávného válečníka, v podstatě za velice neobvyklou. Ale jakmile začal vyučovat rozmanité principy a teorie šermířství, vždy to na ně velice zapůsobilo. Mnoho z těchto přihlížejících byli nepochybně herci, které zajímalo pochycení pár tipů a jejich použití ve svých budoucích rolích. Ale bylo tam i mnoho takových, kteří byli zcela fascinováni jeho britkým kiai, lehkými pohyby těla a neohroženým výrazem tváře.

Natáčení pokračovalo i po Novém roce. Někteří začali pohrdavě šeptat, že by se název měl změnit na Sedm starců. Avšak Kurosawa pokračoval ve svém perfekcionismu a natáčení trvalo dokud necítil, že je to přesně co chce.

Sugino také pomáhal vyučoval místní „domobranu“ v zacházení s bambusovým kopím. „Dejte dolů boky a snažte se, aby kopí a vaše tělo splynulo,“ říkal, beroucí si kopí, aby provedl ukázkou. „Když provedete přímý výpad, takhle.“ Díky jeho nadšené výuce vypadaly scény, ve kterých vesničané přidávají po boku samurajů do bitvy proti záškodnickým banditům, jako rychle provedené, skutečné bitvy.

Poslední zbytky natáčení byly ukončeny v březnu 1954. Zabralo to množství času v japonské kinematografii dosud neslýchané. Vyčerpaní herci, sužovaný filmový štáb a personál včetně Sugina jen s úlevou nečinně přihlíželi. Když byl uveden do kin, stal se okamžitým hitem a rychle vydělal dost peněz na to, aby pokryl 2 miliony jenů nákladů na natáčení, což byla na tamější poměry ohromná částka, která by stačila na sedm obvyklých filmů.

Sugino byl velice spokojen, že film měl úspěch ve vykreslení autentických japonských umění. Jeho zapojení do produkce Sedmi samurajů mu pomohlo prohloubit pouta s kinematografií a on pokračoval ve výuce herců. Znova spolupracoval s Kurosawou, na Skryté pevnosti (Hidden fortress) a Jodžimbo, v obou hrál hlavní roli Mifune. O tomto člověku Sugino řekl, že to byl nejtalentovanější herec, jakého kdy učil. Toširo Mifune Byl hercem, se kterým Sugino udržoval nejpevnější kontakt. „Byl fyzicky silný,“ říká Sugino, „Udržoval boky nízko, pevně zakořeněné a měl skutečnou vytrvalost.“ Sumie Išibaši vzpomíná: „Bezprostřední Mifune si vzal meč, jeho boky se pohnuly přímo dolů, kde zůstaly pevné, radost pohledět.“

Mifune byl pan herec. Vždy zaujatě zkoumal svou roli, dychtivě sbíral informace a znova a znova se ptal na tytéž věci, dokud si nebyl jist, že dokonale pochopil vše, co by mohlo dodat jeho roli co nejautentičtější podání. Sugino si nemohl pomoci, aby s veškerou svou energií nevyučoval tak zapáleného žáka. Vyzval Mifuneho (o kterém se říkalo, že se pohybuje tak rychle, že se většina techniky ztratí mezi okénky filmu), aby se pohyboval takovým způsobem, který většina herců považovala za nemožný. „Je to obtížné, ale jsem si jistý, že to zvládneš,“ říkal. A vskutku Mifune mohl. Ačkoli to třeba nezvládl napoprvé, neustále se o to pokoušel, dokud se mu to nezdařilo. Takovému jedinci, Sugino s radostí nabídnul další větší výzvy a Mifune neváhal v jejich přijetí.

V jedné překvapivé scéně na začátku Jodžimbo, například Mifuneho postava samuraje vyprovokuje tři místní ničemy, aby tasili meče, načež se vrhne do akce a všechny tři rozseká a užije tak rychlých pohybů, které oko stěží dokáže zachytit. Technika, kterou v této scéně použije (zvanou gjakunuki no tači), je obzvláště obtížná, ostří je z ní vytaženo pravou rukou za užití opačného úchopu, meč se zvedne nad hlavu, přehodí a jiným pohybem se sekne. Avšak Mifune to lehce zvládl s takovou dokonalostí, že i na Sugina to udělalo dojem.

Zatímco postavy, které Mifune hrál, byly většinou zpupné, namyšlené a arogantní typy, Sugino říká, že to byl velice ochotný, citlivý jedinec, který byl skromný a ohleduplný. Když spolu sdíleli ubytování, byl schopen všeho, jen aby zabezpečil svému učiteli jakoukoli službu. To znamenalo stlát mu postel, mýt mu nádoby i mytí mu zad při koupeli. Jeho přístup byl vždy poznamenán hlubokým vděkem za to, že je učen „něco nového, něco dobrého, co v podstatě neumí a na čem musí se tvrdě pracovat, aby se to naučil.

Když špatné počasí nedovolovalo natáčet, Mifune často cvičil se Suginem v jejich hospodě. Během natáčení, se Mifune pořád otce ptal: „Sensei, je tento postoj v pořádku? Sensei, můžu v této situaci takto užít meč?“, vzpomíná Šigeo Sugino.

Jednou Šigeo letmo zachytil Mifuneho, který se dohadoval s pokojskou, která se snažila rozložit lůžkoviny spoluherce Šimury. Mifune zastával neúprosně názor, že by to měl udělat on. Navzdory svým vzájemným pozicím při natáčení, kdy Mifune hrál hlavní roli a Šimura vedlejší, ho Mifune neustále považoval v kinematografii za svého nadřizeného a choval se k němu s tím největším respektem. Zatímco někteří herci jsou náladoví, Mifune byl neustále gentleman a byla radost s ním pracovat.

Možná díky těmto skvělým osobním kvalitám Sugino řekl, že by Mifune mohl být prvotřídním bojovým praktikem, kdyby ho provozoval místo natáčení. Šigeo Sugino říká, že: „Mifune ukradl Katori šinto rju a přeměnil ho na vlastní,“ což je pravděpodobně důvod proč Mifune v pozdějších samurajských dramatech, které natočil poté, co si založil vlastní filmovou společnost, vystupoval s šermem s tak výrazným rysem Katori šinto rju. Sugino a Mifune se stýkali i poté, co již spolu nepracovali na filmech. Jednou Mifune neočekávaně zaskočil do Suginova dodžó v Kawasaki, kde překvapil množství zahraničních studentů, kteří byli u vytržení z blízkosti takového slavného herce.

Sugino pokračoval ve výuce bojových umění pro mnohé filmy a televizní produkce, jako byl Mijamoto Musaši od Hiroši Inagakiho nebo epické drama NHK s názvem Rjoma ga Juku. Stěžuje si, že většina z dnešního šermířství v samurajských dramatech je příliš okázalá. „Přál bych si, aby se přestali snažit vystupovat s okázalými technikami a vést své meče způsobem, kterým by mohli skutečně seknout.“, říká.

Skutečnost, že Sugino učil bojová umění pro filmový průmysl, velice povzbudil chod jeho dodžó. Jeho studentka a asistentka Sumie Išibaši, tehdy dvacetiletá a vzhledem filmové herečky, se často objevovala v mnoha populárních magazínech, což podpořilo počet zapsaných žen. Avšak většina to časem shledala obtížné zvládnout přísné a (pro ně) monotónní cvičení a nakonec to vzdala.